

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208513
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8817208513.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovéj a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: R. T., nar. XX.XX.XXXX, Y. XX, XXX XX Y., o zaplatenie 1.385,89 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 4Csp/327/2017-131 zo dňa 30.09.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Súd žalobu žalobcu zamietal.

II. Žalovanej sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1.385,89 eura, úrokov vo výške 1.315,73 eura, úrokov vo výške 48,24 eura, úrokov zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 1.385,89 eura, vo výške 25 % ročne zo sumy 1.385,89 eura, od 08.06.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.385,89 eura od 08.06.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Po začatí konania zobral žalobu späť v časti o zaplatenie úroku z omeškania vyčísleného k 31.05.2017 a v časti prevyšujúcej sumu 1.263,97 eura. Žaloba bola odôvodnená tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu, ktorým bola Poštová banka, a.s., ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou uzatvorená bola zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver 1.500 eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver veriteľovi dohodnutým spôsobom a v dohodnutom čase vrátiť. Svoj záväzok však nedodržala, splnenie tejto povinnosti má jej preto uložiť súd.

Súd prvej inštancie konštatoval, že o žalobe pôvodne rozhodol rozsudkom č.k. 4Csp/327/2017-73 zo dňa 05.04.2018, ktorým konanie v časti úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 31.05.2017, v časti prevyšujúcej sumu 1.263,97 eura zastavil a žalobu zamietol z dôvodu, že na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 9Co/130/2018-108 z 15.01.2019 rozsudok, okrem výroku, ktorým súd prvej inštancie konanie v časti zastavil, zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Z dokazovania vykonaného v priebehu celého konania súd prvej inštancie zistil, že právny predchodca žalobcu, Poštová banka, a.s. a žalovaná uzavreli dňa 28.06.2010 zmluvu o úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v sume 1.500 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť v 70 splátkach pri výške mesačnej splátky 43,62 eura, ročnej úrokovej sadzbe 25,00 % a RPMN 28,72 %. Konečná splatnosť bola dohodnutá na 17.04.2018. Celkové náklady spotrebiteľa podľa zmluvy mali byť vo výške 1.344,92 eura. Na úhradu úveru žalovaná zaplatila žalobcovi celkovo sumu 1.854,72

eura, uhradených bolo 42 splátok. Listom zo dňa 06.11.2014 Poštová banka, a.s. žalovanej oznámila, že porušila ustanovenia zmluvy a obchodných podmienok tvoriace neoddeliteľnú súčasť zmluvy a napriek predchádzajúcej upomienke neuhradila svoje záväzky voči veriteľovi. Žalovaná bola upozornená, že ku dňu 05.11.2014 je pohľadávka banky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. Úver bol vyhlásený za predčasne splatný ku dňu 21.11.2014.

Posudzujúc zistený skutkový stav mal súd prvej inštancie za to, že pri posudzovaní úveru poskytnutého vo výške 1.500,- eur, ktorý mala žalovaná splatiť v 70 mesačných splátkach po 43,62 eura pri celkových nákladoch 1.344,92 eura, je potrebné sa v prvom rade zaoberať výškou dohodnutého úroku z úveru 25 % ročne. Zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v období jún 2010 bol dohodnutý úrok neprimerane vysokým úrokom, v rozpore s dobrými mravmi, preto je zmluva v časti odplaty neplatným právnym úkonom. Keďže žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1.500,- eur a žalovaná uhradila sumu 1.854,72 eura, žalobu zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2, § 39, § 3 ods. 1, § 41.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 251 a § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku. Uvedol, že žalovanej žiadne trovy v konaní nevznikli, preto jej náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) Civilného sporového poriadku. Podľa žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, čím boli porušené práva žalobcu vychádzajúce z článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pokiaľ mal súd za to, že dohoda o výške úroku z úveru je v rozpore s dobrými mravmi, poukázal na to, že úroková sadzba predstavuje cenu, ktorú musí dlžník zaplatiť za požičané peniaze. Táto cena je určená špecificky, nakoľko je pomerom celkovej požadovanej platby, ktorú musí dlžník zaplatiť veriteľovi, aby úver získal za vopred dohodnutú dobu, k objemu úveru, ktorý je dlžníkovi skutočne k dispozícii. Úrokové sadzby sú ovplyvnené najmä ponukou a dopytom po kapitáli ako aj celkovým radom ďalších faktorov, napr. infláciou, rizikami, úsporami, výškou úveru, dobou splatnosti. V praxi to znamená, že zvýšenie dopytu po zdrojoch (úveroch) spôsobí zvýšenie úrokových sadzieb. Rovnako zvýšenie úrokovej sadzby spôsobí aj vyššie riziko na strane dlžníka. Zároveň na výšku úrokových sadzieb má vplyv aj inflácia ako jeden z hlavných faktorov, to znamená, že pokiaľ veriteľ očakáva, že počas doby splácania úveru dôjde k nárastu inflácie, prispôsobí tomu aj výšku úrokovú sadzbu. Zároveň výška úrokovú sadzbu odzrkadľuje to nakoľko rizikovým sa banke javí poskytnutie úveru, pričom čím bude dlhšia doba splácania a čím bude nižšia bonita klienta, tým vyššiemu riziku sa banka vystavuje, že úver, ktorý poskytla nebude splatený. Žalobca uviedol, že predmetný úver, ktorý bol poskytnutý žalovanej, nebol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti. Poukázal na to, že ak by sa podporne vychádzalo z aktuálne platného Nariadenia vlády 87/1995 Z.z., ktorý v čase uzavretia zmluvy ešte nebol účinný, dohodnutá výška úrokovú sadzby nemohla by byť považovaná za neprimerane vysokú v rozpore s dobrými mravmi keďže RPMN na trhu v čase uzavretia zmluvy o úvere bola 24,14%, dvojnásobok, ktorý je najvyššou prípustnou výškou odplaty by bol 48,28 %, čo zohľadňuje úroky, poplatky a iné plnenia, prípadne iné náklady, preto úroky vo výške 25% a RPMN 28,72 % nemožno považovať za neprimerane vysoké v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca uviedol, že nesúhlasí tiež s tvrdením súdu pokiaľ tento odkazoval na priemerné úrokové sadzby úverov obchodných bánk. Žalobca uviedol, že úverová zmluva bola uzatvorená na obdobie 70 mesiacov. V mesiaci jún 2010 priemerné úrokové sadzby z úverov obchodných bánk predstavovali 13,23 % a nie 9,04 %, ako to nesprávne ustálil súd. Uvedená hodnota predstavuje priemernú hodnotu, teda ide o tzv. aritmetický priemer. Do tejto hodnoty z jednej strany vstupujú minimálne hodnoty úrokovú sadzby, ako aj maximálne, výška úrokovú sadzby 25 % nepredstavuje ani dvojnásobok priemernej hodnoty úrokovú sadzieb za všetky spotrebiteľské úvery v danom období, preto nie je pravdivým tvrdenie súdu, že výška úrokovú sadzby viac ako dvojnásobne prevyšuje priemer bánk. Žalobca poukázal tiež na skutočnosť, že maximálna výška dohodnutých zmluvných úrokov v čase uzatvorenia úverovej zmluvy nebola žiadnym spôsobom limitovaná. Vo vzťahu k svojmu tvrdeniu odkázal na názory vyplývajúce z rozsudkov súdov Slovenskej republiky, ktoré v odvolaní citoval. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alternatívne, aby žalobe vyhovel v rozsahu uplatneného nároku a žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi náhradu trov, ktoré mu s konaním vznikli.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Civilného sporového poriadku), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie rozhodnutie súdu prvej inštancie predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po predchádzajúcej výzve v zmysle § 382 CSP k možnej aplikácii ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na ktoré súd prvej inštancie v rozsudku poukázal, avšak v procese hodnotenia z neho nevychádzal, dospel k záveru o tom že pre to, aby bolo možné odvolaniu žalobcu vyhovieť, neboli splnené predpoklady.

5. Predmetom konania je nárok na plnenie z úverovej zmluvy spotrebiteľského charakteru, pre ktorú platí, že spotrebiteľ je v kontraktáčnom procese slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, resp. vyjednávacej pozície, pri pokuse dosiahnuť zmenu v zmysle vlastných predstáv o podmienkach zmluvy, ktorá bola naformulovaná dodávateľom vopred a pri posudzovaní nárokov z takejto zmluvy môže byť tento nerovný stav, ako viackrát zdôraznil Súdny dvor Európskej únie, kompenzovaný z hľadiska posúdenia relevantnosti uplatnených nárokov iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán.

6. V oblasti ochrany spotrebiteľa je potrebné mať na zreteli zásadu poctivosti, a to vo forme tzv. princípu dôvery.

Ústavný súd Českej republiky v nálezoch II. ÚS 3/06 zo 06.11.2007 a I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013 uviedol, že uplatňovanie princípu dôvery v úkony ďalších osôb v sociálnom styku je základným predpokladom fungovania komplexnej spoločnosti. Dôveru je potrebné pokladať za elementárnu kategóriu sociálneho života. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného v tom, že text spotrebiteľskej zmluvy, osobitne vtedy keď sa jedná o formulárovú zmluvu, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný.

7. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu vzniku záväzkového vzťahu, nárok z ktorého je predmetom konania, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

8. Zo zmluvy, ktorú dňa 28.06.2010 uzavrel právny predchodca žalobcu so žalovanou vyplýva, ako uviedol súd prvej inštancie, že žalovanej bol poskytnutý úver v sume 1.500,- eur, ktorý mal byť zaplatený v 70 splátkach pri výške mesačnej splátky 43,62 eura, úroková sadzba bola 25 %, RPMN bola 28,72 %, celkové náklady spotrebiteľa mali predstavovať čiastku 1.344,92 eura a konečná splatnosť bola dohodnutá na 17.04.2018.

9. Žalobca na výzvu odvolacieho súdu k ozrejmeniu toho z čoho pozostávala mesačná splátka úveru uviedol, že splátka 43,62 eura pozostávala z istiny a úroku vo výške 41,- eur a poplatku za poistenie úveru vo výške 2,62 eura, ktorého výška bola určená v zmysle sadzobníka poplatkov. Žalobca uviedol, že čo sa týka poistenia, v danom prípade išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby a preto poplatok za poistenie nemá byť započítaný do celkových nákladov spojených s úverom, čo má vyplývať z § 2 písm. g) a c) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca uviedol, že do celkových nákladov sa poplatok za poistenie úveru započíta len ak je poistenie na získanie úveru povinné, resp. na získanie za ponúkaných podmienok. V prípade zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou nebol poplatok za poistenie zarátaný do celkových nákladov nakoľko žalovaná uzavrela zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby poistenia úveru, pričom táto nebola podmienkou na získanie úveru alebo získanie za ponúkaných podmienok. Žalobca uviedol, že správne bola vypočítaná ročná percentuálna miera nákladov. Zmluvou bolo dohodnuté, že úver bude zaplatený v 70 splátkach, posledná splátka úveru však nebola vo výške 70,- eur, ale v nižšej hodnote, 25,68 eura. Celkové náklady na úver tak boli vo výške 1.344,96 eura ako je v zmluve uvedené ($68 \times 41,46 + 25,68 = 2.844,96 - 1.500 = 1.344,96$ eura).

10. Zo zmluvy vyplýva, že dohoda o výške poistenia je vo formulárovej podobe zakomponovaná v samotnej zmluve o úvere. Je evidentné, že spotrebiteľ, ak chcel zmluvu uzavrieť a úver získať, musel zmluvu podpísať spolu so zmluvnou podmienkou o poistení úveru. Svedčí o tom to, že zo zmluvy nevyplýva možnosť výberu v zmysle rozhodnutia sa či o poistenie je alebo nie je záujem, napr. zaškrtnutím políčok, z ktorých by jednoznačne bolo možné usúdiť na výber. Ak by mala byť dohoda o poistení právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informáciu o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16.01.2013, sp.zn. 6MCdo/9/2012). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere ukladá veriteľovi informačnú povinnosť a povinnosť poskytnúť vysvetlenie, ktoré umožňuje dlžníkovi prijať pri uzatvorení úveru informované rozhodnutie. Obdobný záver o jasnosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-96/14 z 23. apríla 2014.

11. Celková čiastka úveru tak v danom prípade predstavovala sumu 1.492,32 eura keďže mesačná splátka bola 43,62 eura, žalovaná mala zaplatiť 68 splátok po 43,62 eura, jednu splátku 23,54 eura a jedenkrát poistenie 2,62 eura, čo je spolu 2.992,32 eura. Keďže úver bol poskytnutý vo výške 1.500,- eur celková čiastka, celkové náklady úveru boli 1.492,32 eura a nie ako je v zmluve uvedené 1.344,92 eura, t.j. nesprávne zavádzajúco v neprospech spotrebiteľa, čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, na čo súd musel prihliadnuť z úradnej povinnosti. Keďže žalovaná za úver zaplatila 1.854,72 eura, čo žalobca nerozporoval, je rozhodnutie súdu prvej inštancie pokiaľ žalobu zamietol vo výroku vecne správne, aj keď nie je možné súhlasiť s dôvodom, ktorý súd prvej inštancie ako prioritný dôvod zamietnutia žaloby v dôvodoch rozsudku uviedol. Argument žalobcu o individualizácii úrokovej sadzby závislej od bonity klienta, zabezpečenia úveru, podmienok na úverovom trhu nie je bez relevancie, vo výsledku však správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie ovplyvniť nemohol, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 ako rozsudok vo výroku vecne správny potvrdil.

12. V odvolacom konaní bola žalovaná úspešná, neúspešný bol žalobca. Žalovanej tak v zásade vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadřila, náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

Odvolací súd vychádzal z článku 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli by bolo zjavne nielen nelogické, ale aj v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania. Preto žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.